

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ МАСТЕР РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
Датум и орган који је именовео Комисију 04.03.2014. Веће Департамента за математику и информатику, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду
1. Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
<ul style="list-style-type: none">
• др Борис Шобот, доцент Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: алгебра и математичка логика, изабран у звање 20. 01. 2015. – председник
• др Војислав Петровић, редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: дискретна математика, изабран у звање 29. 12. 1997. – ментор
• др Бојан Башић, доцент Природно-математичког факултета у Новом Саду, ужа научна област: алгебра и математичка логика, изабран у звање 01.03.2013. – члан
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме: Слободан, Бранко, Ногавица
2. Датум рођења, општина, република: 04. 05. 1990, Врбас, Србија
3. Година уписа на дипломске академске студије, смер/усмерење: 2013 МА математика, модул-настава математике
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА
Хамилтонови графови и диграфови
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА
Рад је на 46 страна и садржи 44 слике. Подељен је на 3 главе. Прва глава је уводног карактера. Даје основне појмове и резултате теорије графова који су директно повезани с темом рада, тј. Хамилтоновим контурама и путевима у графовима и диграфовима. Такође је дат и кратак историјат тог, још увек, отвореног проблема карактеризације Хамилтонових графова. У другој глави су представљени готови сви познати концепти и резултати о Хамилтоновим графовима. Поменимо идеје критичног графа и затворења графа, а од важнијих резултата теореме Ореа, Дирака, Бонди-Хватала, Гринберга. Уз то је разматрана и Хамилтонска

повезаност графова.

Трећа глава се бави Хамилтоновим диграфовима. Први део је посвећен општим диграфовима, док се други бави специјалним, највише истраженим, диграфовима - турнирима. Презентовани су најпознатији довољни услови да би диграф, односно турнир, био Хамилтонов. То су теореме Мејниела, Гуила-Ури, Вудала, Камиона. Представљена је и тзв. чворна панцикличност турнира и теорема Харари-Мозера.

На крају је списак литературе коришћене за састављање рада.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

У првој глави се на јасан, математички коректан и концизан начин уводе основни појмови, концепти и методе теорије графова. Пажња је посебно посвећена оним појмовима и методама које ће бити коришћене у даљем раду. У другом делу главе дат је историјски осврт на проблем; од Хамилтонове игре на додекаедру, па све савремених резултата.

Глава 2 детаљно и систематски представља најпознатије потребне и готово све важније довољне услове да би граф (неоријентисан) био Хамилтонов. Осим већ класичних резултата Ореа и Дирака, уводи се концепт затворења графа и одговарајућа теорема Хватала. Ту су, даље, Хамилтонска повезаност, корак даље од Хамилтонових графова, и одговарајући довољни услови базирани на идеји затворења. Од новијих довољних услова вредно је поменути резултат Фодрија, Јакобсона и Шелпа који такође представљен. Посебно место овој глави заузимају планарни Хамилтонови графови и чувена теорема Гринберга. Последњи део друге главе бави Хамилтоновим контурама у степенима датог графа. Презентује се резултат Карганиса и Секанина који каже да ако је G повезан граф, тада је G^3 Хамилтонски повезан. Наводи се (без доказа) и теорема Флајшнера која тврди да граф G^2 Хамилтонов граф уколико је G 2-повезан. А даје се и јаче тврђење (с доказом) да је под наведеним условом граф G^2 Хамилтонски повезан.

У послењој, трећој глави, разматрају проблеми постојања Хамилтонових контура у диграфовима. Као и код неоријентисаних графова, тако и код диграфова, није познат потребан и довољан услов за Хамилтонову контуру. Глава почиње познатом теоремом Мејниела која даје један довољан услов изражен преко тоталних степена несуседних чворова и који јако потсећа на Ореов. Затим се, као последице, наводе теореме Гуила-Ури и Вудала и показује да су оба тврђења у одређеном смислу слабија од Мејниеловог. Крај треће главе посвећен је специјалним и највише изученим диграфовима - турнирима. Турнири су једина класа, и графова и диграфова, за коју је познат потребан и довољан услов да буду Хамилтонови. То је чувена теорема Камиона из 1959. Уз њу, презентује се и теорема Харари-Мозера која показује да су Хамилтонови турнири и чворно панциклични, тј. сваки чвор је на контурама свих могућих дужина.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Карактеризација Хамилтонових графова или диграфова представља један од највећих отворених проблема теорије графова. Ни за графове, ни за диграфове још увек није познат потребан и довољан услов да садрже Хамилтонову контуру. Има доста потребних услова, још више довољних, али до данас се не зна ниједан који је и једно и друго. Управо том проблематиком се бавио овај рад.

У централним главама 2 и 3 представљени детаљно, систематски и исцрпно скоро сви познати потребни, односно довољни услови за графове и диграфове да буду Хамилтонови. Уз њих разматрани и сродни проблеми као што су Хамилтонска повезаност и панцикличност.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад је у потпуности урађен у складу са одобреном темом. Покрива све битне

аспекте проблема Хамилтонових графова. Кандидат је показао да у потпуности разумео сложеност те материје и да је успешно овладао неопходним техникама. Рад је умешно конципиран, тако да се садржај може пратити уз минимално додатно предзнање. Уз то треба додати и да је технички лепо сређен и дотеран.

VIII ПРЕДЛОГ

Сходно наведеним оценама, Комисија предлаже да се мастер рад прихвати, а кандидату Слободану Ногавици одобри одбрана.

Нови Сад, 17. 05. 2016.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Борис Шобот
доцент ПМФ-а, председник

др Војислав Петровић
доцент ПМФ-а, ментор

др Бојан Башић
доцент ПМФ-а, члан